

Funded by
the European Union

BE-IN: Najbolje inovativne prakse za inkluzivno i emocionalno obrazovanje s ciljem suočavanja s ranim napuštanjem školovanja u Evropi

„Skele za učenje” i mentoriranje

anthro polis

CITIZENS
IN POWER

FORUM FOR
FREEDOM IN
EDUCATION

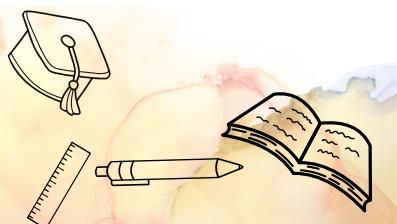
SÜDWIND

Kako kroz „skele za učenje” prakticirati mentorstvo

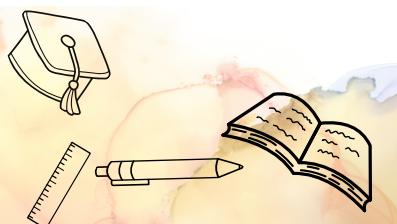
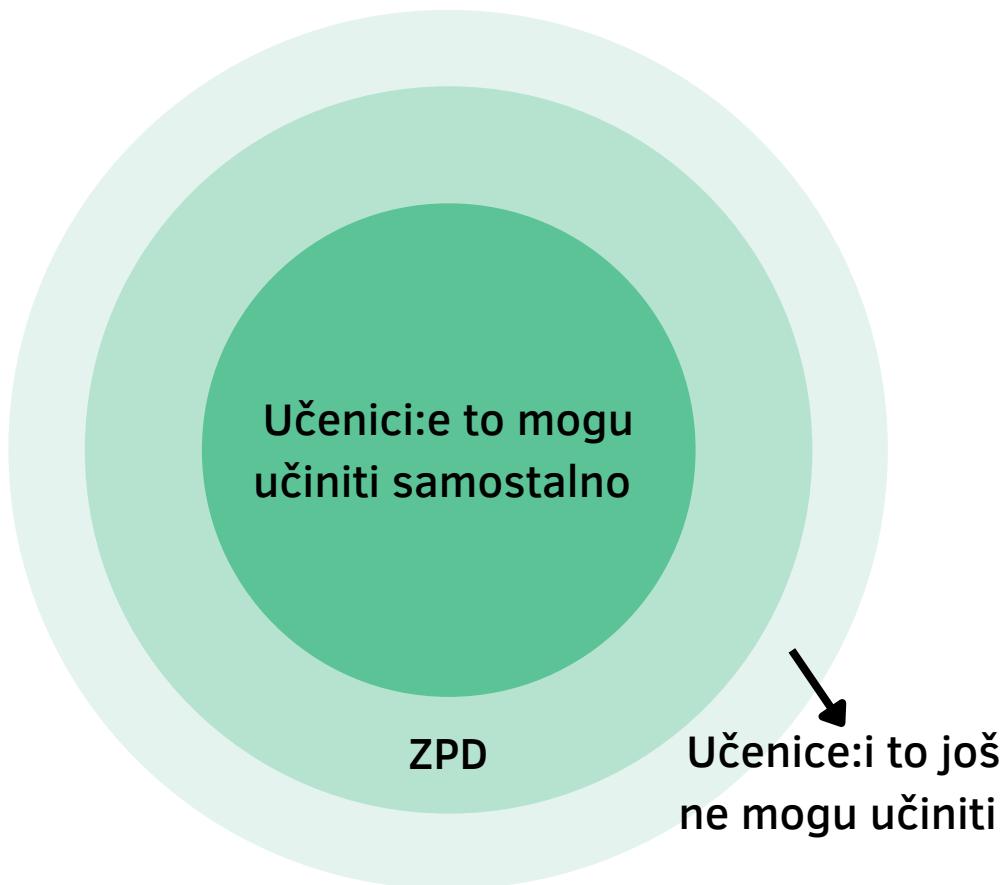
Koncept „skele” Brunera (1979.) i zone proksimalnog razvoja (eng. ZPD) Vygotskog (1978.) duboko su povezani. Učitelj:ica, nakon što je identificirao udaljenost između razine kognitivnog razvoja učenika:ce i potencijalnog rasta koji može postići uz odgovarajuću podršku, predlaže „probleme više razine od njegovih trenutnih vještina, ali opet ne toliko teške da budu neshvatljivi” (Devescovi i dr., 2003). To mu omogućuje podučavanje korištenjem skele koja popunjava prazninu između potrebnih vještina i trenutnih vještina učenika:ce, zahvaljujući kojima on ili ona može djelovati i postupno poboljšavati svoje kognitivne vještine.

Skele za učenje, poznate i kao „skele po Vigotskom” ili jednostavno „skele”, metoda je podučavanja koja pomaže učenicima da nauče više radeći s učiteljem ili učenikom koji zna više kako bi postigli svoje ciljeve učenja. Teorija koja stoji iza skele za učenje je da u usporedbi sa samostalnim učenjem, učenici uče više kada surađuju s drugima sa širim rasponom vještina i znanja nego što to učenik trenutno posjeduje. Ovi učitelji:ce i vršnjaci:kinje su u ovom slučaju „skele” koje pomažu učeniku:ci da proširi svoje granice učenja i nauči više nego što bi mogao sam ili sama. Stoga, skela za procese učenja prepostavlja odnos suradnje i interakcije između onih koji podučavaju (roditelj, instruktor:ica, učitelj:ica, vršnjak:inja) i onih koji uče.

Funded by
the European Union

Učenik ili učenica koji sudjeluje u aktivnostima pomoću skela, ne podliježe intervencijama već aktivno gradi znanje. Potonji ne oponaša pasivno i mehanički promatrano ponašanje, već doživljava interakciju, verbalnu i drugu, iz koje proizlaze znanje, učenje i kultura. Zona proksimalnog razvoja (ZPD) se često prikazuje kao niz koncentričnih krugova. Najmanji krug je skup vještina koje učenik može naučiti samostalno bez pomoći. Sljedeća je zona vještina koju učenik ne bi mogao sam, ali može uz učitelja ili vršnjaka koji mu pomaže. Osim toga, postoje vještine koje učenik još ne može učiniti, čak ni uz pomoć.

Skele se također definiraju kao zajedničko rješavanje problema između dvoje ljudi.

Devescovi (2003) opisuje pet faza mentorstva na skelama:

1. **Poziv:** Mentor:ica zaokupi interes učenika:ce te ih motivira i potiče.
2. **Redukcija stupnjeva slobode:** Mentor:ica objašnjava zadatak na jednostavan način, minimizirajući korake koji vode do rješenja.
3. **Poticanje i podrška:** Mentor:ica mora održavati visoku razinu motivacije kako bi učenici:e razvili autonomni interes.
4. **Naznaka ključnih točaka:** Mentor:ica mora pomoći mentoriranom da razumije najvažnije aspekte zadatka kako bi taj učenik:ca mogao usporediti svoje rezultate s onima koji su potrebni za postizanje cilja.
5. **Demonstracija (modeliranje):** Mentor:ica dijeli strategiju za rješavanje problema, te će, zahvaljujući naučenom, moći ponoviti model i prilagoditi ga.

Kada se metodologija mentorstva može primijeniti unutar nastavne jedinice?

Moguće je kreirati nastavne jedinice koje uključuju metodologiju mentorstva u različito vrijeme i kroz različite metode. Općenito, mentorska intervencija može se strukturirati u različitim fazama nastavne jedinice pomoću ovog skeniranja:

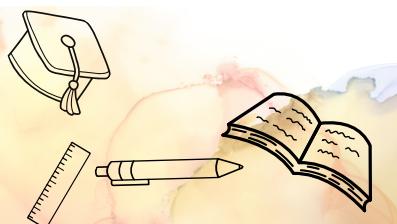
Funded by
the European Union

- Razred je podijeljen u dvije skupine s različitim materijalima. Prva skupina (mentorirani učenici:e) radi na standardnom materijalu predloženom u udžbeniku, a druga skupina (mentori:ce) osim knjige ima na raspolaganju i dodatni materijal (fotokopije, videa, istraživanja).
- Nakon prvog trenutka odvojenog proučavanja između dviju skupina, mentorska skupina podupire skupinu mentoriranih tako što preuzima standardni tekst. Učenici:e su u parovima ili malim grupama od po troje.
- Svaki mentor / svaka mentorica izlaže svom partneru ili maloj grupi sadržaje koje je prethodno naučio:la iz dodatnog materijala.
- Učitelj:ica identificira način prezentiranja (pismena/usmena prezentacija, digitalna prezentacija, neki kreativni uradak).

Imajući na umu ovu organizaciju učionice, možemo postići sljedeće ciljeve:

- Povećati suradnju i razmjenu među vršnjacima
- Smanjiti tjeskobu u izlaganju nove teme
- Izmijeniti više teoretskih i kreativnijih trenutaka unutar nastavne jedinice
- Povećati neke socijalne vještine mentora:ice, poput empatije i samosvijesti
- Podržavati učenje kod učenika:ca s najviše poteškoća

Funded by
the European Union

anthro polis

CITIZENS
IN POWER

FORUM FOR
FREEDOM IN
EDUCATION

SÜDWIND

BE-IN projekt sufinanciran je sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

(Broj ugovora: 2021-1-IT02-KA220-SCH-348DE244)

**Sufinancira
Europska unija**